

УДК 338.43(477.82)

**В. М. ЗАРЕМБА
С. М. МАЗУРИК**

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

В статті досліджено тенденції розвитку агропромислового комплексу регіону, визначено основні проблеми, що стримують розвиток і стабільну роботу комплексу та запропоновано шляхи підвищення продуктивності виробництва сільсько-господарської продукції.

In this article investigates trends in the agricultural sector in the region, the main problems that hinder the development and stable operation of complex and suggests ways to improve the productivity of agricultural production.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, рослинництво, тваринництво, продуктивність

Добробут громадян значною мірою залежать від успішної роботи аграрного сектора будь якої країни, не виключенням є й Україна. Агропромисловий комплекс є базисною складовою вітчизняного господарського комплексу, який великою мірою визначає розвиток суспільства з позиції гарантій продовольчої безпеки. Виробництво продуктів харчування в усі історичні часи було й залишається важливою проблемою світового масштабу.

Дослідження особливостей функціонування та розвитку агропромислового комплексу України знайшло відображення у працях В.П. Горьового, В.К. Збарського, П.М. Макаренка, М.Й. Маліка, Л.Ю. Мельника, В.Я. Месель-Веселяка, П.Т. Саблука, В.В. Юрчишина та інших вчених.

Водночас потребують розгляду сучасні аспекти і тенденції розвитку сільськогосподарського виробництва на

© Заремба В. М. - к.е.н., Голова правління сільськогосподарського підприємства ТОВ „Романів”;

© Мазурик С. М. – Голова правління сільськогосподарського підприємства ТОВ „Нива”

конкретних господарствах та в країні в цілому, що й визначило мету статті.

Слід зазначити, що на сьогодні до пріоритетного напрямку агропромислового комплексу Волинської області віднесено: підвищення продуктивності землеробства; збалансований розвиток тваринництва; удосконалення та розвиток аграрного ринку; розвиток виробничої та транспортної інфраструктури у сільській місцевості. Як свідчать результати дослідження у 2012р. (рис.1.), за розрахунками, вироблено продукції сільського господарства на суму 6,2 млрд.грн. (у постійних цінах 2010р.). З них 4,3 млрд.грн. (69,7% загального обсягу) - господарствами населення, 1,9 млрд.грн. (30,3%) - агроформуваннями. Приріст виробництва становив 7,1% і спостерігався як у аграрних підприємствах - на 13,2%, так і господарствах населення - на 4,7% [1].

Рослинництво. Під посівами сільськогосподарських культур у 2012р. було зайнято 521,9 тис.га., що на 23,3 тис.га, (на 4,7%) більше, ніж у 2011р. Посівна площа в сільськогосподарських підприємствах зростає на 15,6 тис.га, (на 8,0%), в господарствах населення посіви збільшилися на 7,7 тис.га (на 2,6%), і становили 211,2 тис.га та 310,7 тис.га відповідно.

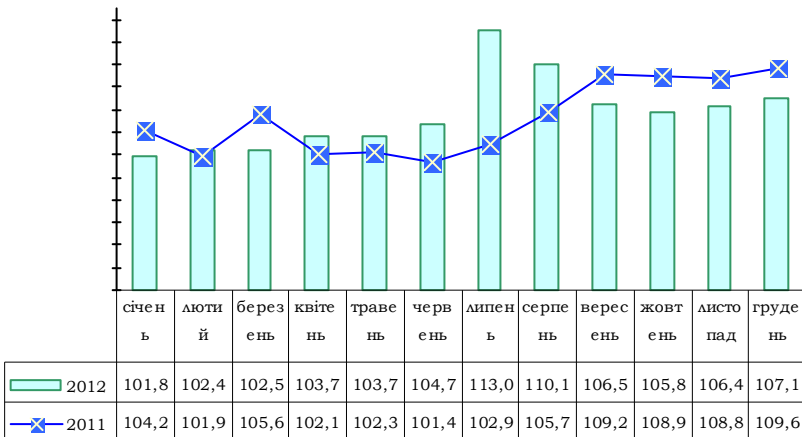

Рис. 1. **Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва** (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду минулого року)

У структурі посівних площ переважали зернові та кормові культури. Зернові культури займали 271,4 тис.га (52% загальної площі), кормові -110,6 тис.га (21,2%), картопля -66,8 тис. га (12,8%), технічні культури -59,8 тис.га (11,5%), у т. ч. цукровий буряк (фабричний) - 19,5 тис.га (3,7%), соя - 18,6 тис. га (3,6%), ріпак - 17,4 тис.га (3,3%), овочі - 13,3 тис.га (2,5%).

У 2012 році зросли посіви технічних культур на 16,6%, в т.ч. сої - на 6,5 тис.га (в 1,5 рази), соняшнику на зерно - на 1,7 тис.га (в 2,4 рази), зернових та зернобобових культур – на 7,1%, овочів – на 2,2% та зменшилися площі, зайняті кормовими культурами та картоплею на 0,7% та 3,8% відповідно [2,4].

Виробництво рослинницької продукції в 2012р. характеризується даними таблиці 1.

Господарствами усіх категорій у 2012р. одержано 869,3 тис.т. зернових культур у вазі після доробки, з них зерна продовольчих культур 519,3 тис.т. (59,7%), фуражних зернових - 350,0 тис.т. (40,3%). Порівняно з 2011р. виробництво зерна зросло на 16,2%, що зумовлено, як підвищенням урожайності (на 2,5 ц з 1 га, або на 8,4%), так і збільшенням площ збирання (на 17,9 тис.га, або на 7,1%) [5,6].

Таблиця 1

Характеристика виробництва рослинницької продукції Волинської області

Культура	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2011р.
Зернові і зернобобові культури*	869,3	116,2	452,6	114,6	416,7	118,1	47,9	47,2
Цукрові буряки (фабричні)	651,6	102,6	381,4	98,1	270,2	109,7	41,5	38,8
Ріпак	49,0	121,4	48,9	121,3	0,1	246,2	0,2	0,1
Соя	39,9	169,7	39,6	168,5	0,3	1810,3	0,7	0,1
Картопля	1161,5	102,3	17,4	115,9	1144	102,1	98,5	98,7
Овочі	281,9	100,9	13,9	84,9	268,0	101,9	95,1	94,2

* у вазі після доробки

Сільгоспприємствами вироблено 452,6 тис.т зерна (52,1% загального валового збору), при урожайності 37,6 ц з 1 га проти 35,6 ц у 2011р. Господарствами населення - 416,7 тис.т (47,9%), урожайність зернових культур зросла з 25,0 ц до 27,9 ц.

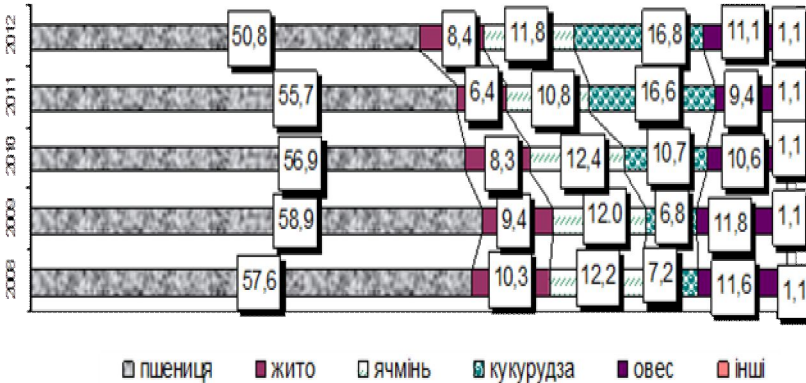

Рис. 2. Структура виробництва зернових і зернобобових культур, у % до загального обсягу

У 2012 р. зібрано значно кращий, ніж у 2011р., врожай всіх культур зернової групи: пшениці – 441,3 тис.т (на 6,0% більше), кукурудзи на зерно – 145,7 тис.т (на 17,1%), ячменю – 103,1 тис.т (на 27,6%), вівса – 96,3 тис.т (на 36,8%), жита –73,1 тис.т (в 1,5 р.б.), гречки – 3,0 тис.т (на 15,9%), проса – 0,9 тис.т (у 3,9 р.б.), що зумовлено зростанням площ посіву та урожайності. Виробництво зернових та зернобобових культур в аграрних підприємствах збільшилось в усіх районах, крім Любешівського та Володимир–Волинського, де посіяли менше, ніж у 2011р.

Урожайність зерна вища позамигдорічної (рис.2.) в 12 районах, крім Іваничівського, Шацького, Локачинського та Маневецького, в яких вона знизилась на 4,7 – 0,7 ц з 1 га. Високу урожайність зернових одержали у господарствах Локачинського (50,7 ц), Володимир–Волинського (48,1 ц), Іваничівського (45,7 ц), Луцького (45,5 ц) та Горохівського (42,4 ц) районів. Саме господарствами цих районів вироблено понад три чверті загального валового збору зерна. Торік на 1,2 в.п. зросла частка господарств, які отримали більше 50 ц з гектара. Таких господарств у 2012р. нараховувалось 47, проти

37 у 2011р. Але, при цьому, у 323 господарствах, або 41,4% тих, що вирощували зернові культури мали торік урожайність менше 20 ц, хоча їх питома вага і знизилась на 8,9 в.п.

Цукрових буряків (фабричних) зібрано 651,6 тис.т, що порівняно з 2011р. на 2,6% більше. Ріст виробництва цукрових буряків відбувся, як за рахунок збільшення посівних площ у домогосподарствах, так і підвищення врожайності у всіх категоріях господарств. Майже 90% урожаю солодких коренів області, вирощено сільськогосподарськими підприємствами Володимир–Волинського, Луцького, Горохівського, Іваничівського та Локачинського районів. У 2012р. цукрові буряки вирощували 232 сільськогосподарські підприємства (четверта частина тих, що займалися рослинництвом) проти 239 позаторік [5].

Сільськогосподарські підприємства виробили 48,9 тис.т ріпаку, що на 21,3% більше врожаю 2011р., та 39,6 тис.т сої (в 1,7 рази більше). Вирощування ріпаку зосереджено у Горохівському, Луцькому, Володимир–Волинському та Локачинському районах, які отримали понад 72% загальнообласного виробництва, сої, як і в попередні роки, – у Горохівському, Локачинському, Володимир–Волинському, Ковельському та Луцькому районах (78,4%).

У господарствах усіх категорій виробництво картоплі (1161,5 тис.т) порівняно з 2011р. збільшилося на 2,3%, овочів (281,9 тис.т) – на 0,9 %, що зумовлено зростанням урожайності картоплі та площ посіву овочевих культур. Обсяги виробництва плодючої продукції (35,7 тис.т) зросли на 0,6%.

Фермерські господарства у 2012р. виростили 82,9 тис.т зерна, що в 1,5 рази більше позаминулорічного, 104,6 тис.т цукрових буряків (на 8,8% більше), 9,4 тис.т картоплі (на 1,1% менше), 12,4 тис.т овочевої продукції (на 5,7% менше). Їх частка у загальному виробництві становить 9,5%; 16,1%; 0,8%; 4,4% відповідно. Питома вага фермерських господарств зросла у виробництві зернових та зернобобових культур (на 2,2 в.п.) та цукрових буряків (на 1,0 в.п.).

На переробні підприємства області надійшло 792,7 тис.т цукрових буряків, що дещо менше, ніж у позаминулому році. Із загальної кількості цукрових буряків 622,0 тис.т надійшло, як давальницька сировина [2].

Таблиця 2

Характеристика основних видів тваринницької продукції у Волинській області

Продукція	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2012р. у % до 2011р.	2012р.	2012р. у % до 2011р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	127,6	102,8	66,9	108,3	60,7	97,4	47,6	50,2
Молоко, тис.т	466,6	103,6	83,1	115,9	383,5	101,2	82,2	84,1
Яйця, млн.шт.	185,9	94,2	22,7	73,3	163,2	98,1	87,8	84,3

Тваринництво. У галузі вироблено на 6,0% продукції більше, ніж в 2011р. Забезпечили цей приріст, як сільськогосподарські підприємства, які збільшили обсяги виробництва на 11,6%, так і господарства населення, в яких відбувся ріст на 3,4%. Виробництво основних видів тваринницької продукції характеризується даними табл. 2.

У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами частка птиці всіх видів становила 80,1% (у 2011р. – 77,2%), свиней – 13,1% (13,7%), великої рогатої худоби – 6,8% (9,1%). Збільшення питомої ваги м'яса птиці та свиней зумовлене ростом обсягів їх реалізації відповідно на 12,1% та 3,2%, на фоні скорочення реалізації на забій великої рогатої худоби на 19,7%. Понад три чверті загального обсягу, реалізованої на забій аграрними підприємствами худоби та птиці, становить продукція товариств "Володимир-Волинська птахофабрика" та "Птахокомплекс "Губин", які збільшили реалізацію порівняно з 2011р. на 11,3% та 12,2% відповідно.

В аграрних підприємствах (крім малих) в цілому обсяг вирощування худоби та птиці збільшився порівняно з аналогічним показником позаминулого року на 12,5%. Свиней

вирощено на 22,6% більше, птиці – на 11,9%, великої рогатої худоби – на 3,7%. Середньодобові прирости на вирощуванні та відгодівлі становили: великої рогатої худоби – 437 г проти 402 г позаторік, свиней – 432 г проти 383 г. Високих показників приросту великої рогатої худоби досягли у Локачинському (608 г), Володимир–Волинському (566 г), Луцькому (557 г) та Горохівському (501 г) районах. У свинарстві прирости більше 660 г за добу мали у Турійському, понад 500 г – у Локачинському та Маневицькому районах. Водночас у Любешівському районі середньодобові привіси великої рогатої худоби не досягли 110 г, у Ратнівському свиней – нижчі 120 г.

В цілому в аграрних підприємствах обсяги вирощування перевищували обсяги реалізації худоби та птиці на забій на 5,8%, у позаминулому році – на 1,5%. Великої рогатої худоби вирощено на 35,7% більше, ніж реалізовано, свиней – на 17,5%, птиці – на 1,3%. Перевищення обсягів вирощування над обсягами реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в усіх районах, крім Любомльського та Володимир–Волинського, де це співвідношення було від'ємним та становило відповідно 52,8% та 99,7%.

Більше позаминулорічного одержали молока у 10 районах, водночас у Старовижівському, Маневицькому, Любешівському, Рожищенському та Ківерцівському зменшили валовий надій молока на 32,0%–1,6%.

Середній надій молока, в розрахунку на середнє поголів'я корів молочного стада, збільшився на 641 кг (на 18,7%) і становив 4076 кг. Найвищої продуктивності досягли у господарствах Луцького (5425 кг), Володимир–Волинського (5145 кг), Горохівського (4786 кг) та Локачинського (4696 кг) районів. Скорочення продуктивності корів допустили аграрні підприємства 2 районів (Старовижівського, де вона зменшилась на 80 кг (4,0%) та Любешівського – на 55 кг (2,8%)). У восьми районах середні надой молока не досягли 3000 кг, в т.ч. у трьох – 2000 кг.

Основну частину (більше 98,0%) яєць одержали у товариствах "Агідель", "Птахокомплекс "Усичі", які займаються їх виробництвом для інкубації на території Локачинського та Луцького і "Данута" Рожищенського районів, яке з вересня 2012 р. припинило діяльність на території області [1,3].

Для забезпечення господарств молодняком птиці інкубаторні підприємства проінкубували 30,2 млн.шт. яєць та вивели 23,2 млн. голів здорового молодняка, що на 0,5% більше, ніж у 2011р. Першість тут належить товариству "Агідель", на яке припадає майже 97% виведеного молодняка птиці.

Чисельність поголів'я на 1 січня 2013р. за категоріями господарств представлена у таблиці 3.

Таблиця 3

Характеристика поголів'я за категоріями господарств

Поголів'я	Усі категорії господарств			Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
	2013р.	2013р. до 2012р.		2013р.	2013р. до 2012р.		2013р.	2013р. до 2012р.	
		+-	у%		+-	у%		+-	у%
ВРХ	194,7	4,6	102,4	69,9	3,9	105,9	124,8	0,7	100,6
у т.ч. корови	123,5	0,3	100,2	27,8	0,1	100,4	95,7	0,2	100,2
Свині	295,9	0,4	100,1	69,9	5,2	108,0	226,0	-4,8	97,9
Вівці та кози	15,9	0,0	100,0	0,7	0,0	106,0	15,2	-	100,0
Птиця	5919,2	295,6	105,3	3140,5	254,5	108,8	2778,7	41,1	101,5

Більшість поголів'я худоби та птиці утримується населенням. На початок січня в домогосподарствах налічувалось 64,1% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 65,3%), у т.ч. корів – 77,5% (77,5%), свиней – 76,4% (78,1%), овець і кіз – 95,6% (95,6%), птиці всіх видів – 46,9% (48,7%). У господарствах населення спостерігається зростання поголів'я великої рогатої худоби (на 0,6%), птиці (на 1,5%), водночас кількість свиней зменшилась на 2,1%, овець та кіз – залишилось на рівні 1 січня 2012р. В агроформуваннях збільшилось поголів'я всіх видів худоби та птиці, зокрема, великої рогатої худоби на 5,9%, свиней – на 8,0% та птиці – на 8,8% [1,5].

Кількість великої рогатої худоби, у порівнянні з 1 січня 2012р., зменшилась в 4 районах: Ратнівському – на 337 голів (на 7,8%), Горохівському – на 141 голову (на 1,2%), Любешівському – на 94 голови (на 64,4%) та Ківерцівському – на 7 голів (на 0,4%). У сільгосп підприємствах Любешівського району залишилось лише 52 голови великої рогатої худоби. В

цілому в сільгосп підприємствах області поголів'я корів збільшилось на 0,4%. Найбільше наростили їх чисельність у Старовижівському (у 2,2 раза), Маневицькому (у 1,4 раза) та Володимир–Волинському (на 23,7%) районах [4,5].

У 22 агропідприємствах налічувалось більше, ніж по 1000 голів великої рогатої худоби. Чисельність свиней у сільськогосподарських підприємствах зростає у 10 районах. Найсуттєвіше, у відсотковому відношенні, – у Любомльському (в 3,1 раза), в абсолютному – у Володимир–Волинському районі, де у порівнянні з 1 січня 2012р. чисельність свиней зростає на 3,6 тис. голів, Локачинському – на 2,1 тис. голів та Луцькому – на 1,2 тис. голів. В той же час у 5 районах поголів'я свиней зменшилось. Найбільше скорочення відбулося у Турійському та Ковельському районах, де чисельність свиней скоротилась відповідно на 1,2 і 1,1 тис. голів. Більше, ніж по 2000 голів свиней станом на 1 січня мали в наявності 7 сільськогосподарських підприємств.

Першість у птахівництві утримують ВАТ "Володимир–Волинська птахофабрика" та Локачинське ТзОВ "Птахокомплекс "Губин", на які припадає 95,1% загальнообласної чисельності птиці. Порівняно з 1 січня 2012р. у цих підприємствах спостерігався ріст поголів'я птиці відповідно на 5,6% та 20,4%.

За рік у сільськогосподарських підприємствах отримали 23,8 тис. телят (по 70 голів в розрахунку на 100 корів проти 69 голів у 2011р.). Загальне надходження приплоду телят зменшилося на 0,3 тис. голів (на 1,4%). Лише від кожної другої корови одержали приплід у Любешівському і Ратнівському районах. Поросят одержано 91,3 тис. голів, або на 6,3 тис. голів (на 7,4%) більше. В розрахунку на 100 основних свиноматок отримано 1432 поросяти, або на 237 голів більше. У Ратнівському районі вихід приплоду, в розрахунку на 100 основних свиноматок, становив лише 453 голови, Володимир–Волинському – 717 голів, Старовижівському – 726 голів.

Сільськогосподарські підприємства продали та видали населенню 9,4 тис. голів великої рогатої худоби, 17,0 тис. свиней, 770,1 тис. голів птиці. Порівняно з 2011р. продаж молодняка великої рогатої худоби зріс на 1,9 тис. голів (на 25,1%), птиці – на 31,0 тис. голів (на 4,2%), водночас свиней продано на 4,0 тис. голів менше (на 19,2%) [1,2].

На 1 січня 2013р. сільськогосподарські підприємства мали 119,4 тис.т кормів всіх видів в перерахунку на кормові одиниці (на 10,5% більше), в т.ч. концентрованих – 44,7 тис.т, що на 1,0% більше, ніж у позаминулому році. В розрахунку на одну умовну голову припадало по 8,7 ц кормів проти 8,4 ц, в т.ч. концентрованих – 3,2 ц к. од. проти 3,4 ц позаторік. Забезпеченість сільськогосподарських тварин кормами всіх видів порівняно з 1 січня 2012р. скоротилась в аграрних підприємствах 8 районів. Найсуттєвіше зниження відбулось в Старовижівському, Любешівському, Любомльському та Турійському районах на 67,1%–52,0%.

За результатами досліджень визначено, що для розвитку агропромислового комплексу Волинської області необхідно виконати наступні завдання, а саме:

- реалізація програм ефективного розвитку галузі тваринництва;

- поліпшення селекційної роботи в галузях рослинництва і тваринництва;

- поліпшення родючості ґрунтів, у першу чергу, за рахунок вапнування, залуження малопродуктивних та заліснення деградованих земель запасу та резервного фонду протягом року;

- активізація процесів технічного та технологічного оновлення агропромислового комплексу;

- забезпечення рівноправного доступу всіх сільськогосподарських виробників незалежно від форм господарювання та власності до державних та регіональних програм підтримки розвитку агропромислового комплексу та соціальної сфери;

- переорієнтація системи державної підтримки аграрного виробництва на стимулювання виробників, орієнтованих на місцеві продовольчі ринки;

- формування інфраструктури сільської місцевості, адаптованої до сучасних реалій, будівництво картопле-, овоче- та фруктосховищ за участю коштів обласного бюджету;

- сприяння розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації на селі, в першу чергу створення обслуговуючих молочарських кооперативів

- створення громадських пасовищ за умови дольової участі (спів- фінансування бюджетів усіх рівнів);

- реалізація освітнього проекту “Агрошкола” з метою допомоги сільським жителям в організації та веденні особистого селянського господарства, започаткуванні власної справи, підвищенні якості продукції відповідно до світових стандартів, отриманні високих врожаїв;

- реалізація освітнього проекту “Школа підтримки культури і туризму” для сприяння розвитку підприємництва в сферах туризму та надання послуг, відродження народних ремесел, створення кластерів.

Реалізація вище зазначених завдань повинні відповідати наступним кількісним та якісним критеріям:

- забезпечення приросту виробництва валової сільськогосподарської продукції на 4,4 відсотка та доведення її до 6,4 млрд. грн. у порівняних цінах 2010 року, у тому числі сільськогосподарськими підприємствами – до 2 млрд. грн.;

- забезпечення приросту урожайності сільськогосподарських культур до середньорічної за останні 3 роки: зернових – на 1,5 ц/га, цукрових буряків – на 10 ц/га, картоплі – на 5 ц/га;

- збільшення виробництва м'яса на 4 відсотки за рахунок приросту поголів'я свиней та худоби м'ясного напрямку продуктивності;

- збільшення виробництва молока на 6 відсотків за рахунок підвищення продуктивності молочного стада корів та нарощування їх чисельності у великотоварних агроформуваннях, відновлення і реконструкції молочно-товарних ферм;

- зростання рівня заробітної плати в середньому по галузі до 1836 гривень;

- повністю забезпечуватиметься регіональна потреба в основних продуктах харчування, що гарантуватиме продовольчу безпеку області;

- прогнозується зростання обсягів виробництва основних видів продукції рослинництва і тваринництва в сільськогосподарських підприємствах усіх форм власності.

Отже, тільки налагоджена робота всіх галузей національного господарства дозволить стабілізувати становище агропромислового комплексу України, та сприятиме підвищенню продуктивності землеробства, збалансованому розвитку тваринництва, аграрного ринку,

виробничої та транспортної інфраструктури у сільській місцевості та дозволить підвищити зайнятість населення у сільській місцевості.

Бібліографія

1. Доповідь про соціально-економічне становище області. – Луцьк, Головне управління економіки у Волинській області, 2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/>

2. Основні напрямки економічного і соціального розвитку Волинської області на 2013 рік. – Луцьк. Волинська обласна державна адміністрація, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.volandm.gov.ua/index.php?option=com_k2&view=intem&id=7629

3. Програма економічного і соціального розвитку Волинської області на 2013 рік. – Луцьк., Волинська обласна рада, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим до www.volynrada.gov.ua/session/2/42

4. Ринкові механізми у сфері природокористування (концепція модернізації) / [В.С. Кравців, Ю.І. Стадницький, П.В. Жук та ін.; за редакцією В.С. Кравціва] НАН України. Ін-т. регіональних досліджень. Львів, 2010.- 119с.

5. Програма зайнятості населення Волинської області на 2012-2013 роки. - Луцьк. Волинська облдержадміністрація. 2012.

Рецензент: д.е.н., професор Павлов В.І.

С. В. НАУМЕНКО
А. А. ПОДЛЕВСЬКИЙ

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАВДАНЬ ТА КРИТЕРІЇВ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В РЕГІОНІ

У статті розглянуто завдання розвитку промислового виробництва, проаналізовано сучасний стан розвитку промисловості в області та визначені шляхи її покращення у найближчій перспективі.

The article considers the task of industrial production analyzed the current state of development of industry in the region and ways its improvement in the near future.

Ключові слова: промислове виробництво, модернізація, промисловість, продукція.

Однією з провідних галузей економіки є промисловість, здатна забезпечити: зростання національного багатства та продуктивного капіталу, розширене відтворення валового внутрішнього продукту, умови для економічного та соціального розвитку суспільства. Промисловість є важливою складовою господарського комплексу регіону, структурно-динамічні параметри якої мають визначальний вплив на економічний та соціальний розвиток області.

Промисловість є ядром виробництва, вона тісно пов'язана міжгалузевими зв'язками з усіма іншими галузями та в значній мірі впливає на подальшу їхню роботу. В Україні на дану виробничу сферу припадає близько 26% ВВП (2012р.), у промисловості працює близько 18% зайнятого населення України, а найвищу питому вагу в її галузевій структурі займає металургія, машинобудування, електроенергетика, хімічна та харчова промисловості.

© Науменко С.В. – к.е.н., президент Волинської торгово-промислової палати;

© Подлевський А.А. – ст. викладач Національний університет водного господарства та природокористування